

Úsáid Do Theangá

An Glór I Stormont

Le Colm Ó Torna
(Eagraitheoir Saol)

Ócáid dhifriúil (A different occasion) a bhí ar siúl i gCaisleán Stormont imBéal Feirste le déanaí.

Bronnadh duaiseanna náisiunta Ghlór na nGael (The national Glór na nGaelawards were presented) i seanbhaistion na hAondachta (in the old bastion of Unionism) ó thuaidh. Bhí daoine i láthair ó gach cearn den tír (from every corner of the country) agus iad ag glacadh le duaiseanna nó gradaim (accepting prizes or awards) a bhúadar as cur chun cinn chultúr na Gaeilge (the promotion of the culture of Irish) agus seo ar mhaithe lena pobailféin (and this for the benefit of their own communities). Bhíodar ann ócheantracha éagsúla na hÉireann - agus na hEorpa (from various areas of Ireland - and of Europe) - ceantacha tuaithe (rural), ó bhailte beaga agus ó shráidbhailte (from small towns and villages) mar go n-aithnítear saothar (because their work is recognised) mar obair phobail - bíodh na pobail sin mór nó beag (be those communities big or small). Nach deas an rud go n-aithnítear (that is recognised) tábhacht pobal de gach saghas agus méid (the importance of every sort and size of community) i gcomórtas náisiúnta. Ní gan a bheith cosúil (Not unlike) le comórtas na mBailte Slachtmhara (Tidy Towns). Bhí an tAire Éamonn Ó Cuív i láthair chun suas le 40 ceann de dhuaisanna (up to 40 prizes), go mba fiú ar an iomlán 40,000 iad, a bhronnadh. Comhartha cinnte (A certain sign) de chomhshealbhú (of the

common possession) mhuintir na hÉireann uile (all Irish people) ar shaíocht agus ar chultúr (of the wisdom and culture) na teanga agus gan aon agóid nó comhartha míshástachta (and no sign of dissatisfaction/dissent) léirithe (shown) istigh sa halla galánta nó lasmuigh den chaisleán féin.

Is comórtas é Glór na nGael (Glór na nGael is a competition) gur féidir le grúpa (any group) ar bith in aon phobal ar bith (in any community) tabhart faoi - club, eagrais, rang Gaeilge nó ciorcal comhrá - ach go meallfaí baill eile an phobail nó (but to encourage other members of the community) ionadaithe ó choistí nó eagrais eile srl. (representatives of other committees or organizations etc.) i ngnáthshaol an phobail (in the normal life of the community) a bheith páirteach. Is féidir go (It is possible that) bhfaílteodh (welcome) club Ærugair¹ no lucht gnó áitiúil (local business) nó coiste féile áitiúil (local festival committee) nó comhairle áitiúil (local council) roimh an deis (the opportunity) chun gnéithe éagsúla (different aspects) dá chuid imeachtaí nó suime (events or interests) a ÆGhaelú¹. Comharthaí nó fógraí dhátheangacha (Bilingual signs or notices) a chrochadh (to hang) sa chlub nó sa siopa, roinnt Gaeilge a úsáid (use some Irish) ag imeachtaí dá gcuid - cruinnithe nó an dioscó srl. Comhar na gComharsan (Co-operation of Neighbours) ar mhaithe leis (on behalf of) an mbaile nó an gceantar go léir a bhíonn i gceist agus deiseanna (opportunities) ag gach grúpa nó dream cur le saothrú na teanga (adding to the use of the language).

Cúpla Focal

Na Bláthanna agus na Beacha

An gcoilaíonn tú ar do bholg (freagra) An féidir liom?

Un good-leen too err duh vul-ug () Un faydur lum

Do you sleep on your stomach? [answer] Can I?

Gabh mo leithscéal. Tá mo chara thall ansin pas beag cúthaileach. Tá do uimhir guthán uaithe, ionas gur féidir léi teacht orm ar maidin.

Gawv muh lesh-kayle. Taw muh 'horra hall unshin pos beg

koo-hill-ock. Taw duh ivir guh-hawn oo-hee uniss gurr fay-der lay chockt urrum err mod-jin.

Excuse me. My friend over there is a little embarrassed. She'd like your phone number. She wants to know where she can get a hold of me in the morning.

Pfff! Tá mo lámha fuar. An bhféidfinn iad a théamh id chíocha ollmhóra.

Pfff! Taw muh law-va foo-er. Un vayde-hing eed ah hayve id 'hee-ocka ull-voorra.

Brrr! My hands are cold. Can I warm them in your heaving breasts?

Gabh mo leithscéal. An dtéann tú síos ar strainséirí? Ní théann? Bheul lig dom mé fhéin a chuir in aithne duit.

Gov muh le-skay-il. Un day-in too she-uss err stron-share-ee. Knee hay-un? Well ligg dum may fayne ah 'hurr in ah-na ditt.

Excuse me, but do you give head to strangers?

No. Well, then, allow me to introduce myself.

Fíricí

Le linn an dara chogadh domhanda chuirfeadh na saighdiúirí coiscíní ar bairle na gunnaí len a chlosaint ó shalann an fharraige is iad ag snámh chun cladaigh.

During World War II, condoms were used to cover rifle barrels from being damaged by salt water as the soldiers swam to shore.

Le linn súnás bhean scaoiltear ionoirfin an-chumhachtach ar féidir leo pian a mhaoladh. Dá bhrí sin is tineas cinn droch leithscéal chun gnéas a sheachaint.

During the female orgasm, endorphines are released, which are powerful painkillers. So headaches are in fact a bad excuse not to have sex.

Tá 17 troigh cearnach de chraiceann ag an gnáth bhean. Sa mí deirneach dá toircheas ardaíonn seo go 18.5 troigh cearnach.

An average women has 17 square feet of skin. When a women is in her ninth month of pregnancy she has 18.5 square feet of skin

Uisce te as sconna is cúis le 25% de dóanna craiceann ar pháistí, agus cúisíonn uisce fiuchta níos mó bás ná aon leacht eile.

Approximately 25% of all scald burns to children are from hot tap water and is associated with more deaths than with any other liquid.

Maorlathas

Le Padraig MacDiarmada

Táimid báite i maorlathas de gach saghas na laethanta seo. Samhlaíonn sé gurb é sin an praghas a bhíonn orainn a íoc le bheith in ár gcónaí i dtír dhaonlathach. Ach cén sórt daonlathais é a chuireann d'iallach orainn an méid seo maorlathais d'fhulaingt. An fiú an praghas é an sórt saoil atá againn?

Ta daoine ann a deir nach fiú. Cloisimid faoi thaisteálaithe nua-aoiseacha a n-eiríonn as a bheith ina ngnáth saoránaigh ar chúis amháin nó ar chúis eile. An bhfuil an ceart acu? Is dócha go gceapann an chuid is mó againn nach bhfuil. Gan amhras úsáideann siad cuid de na háiseanna atá againn cosúil le bóithre, tithe agus mar sin de. Agus níos measa, b'fhéidir, faigheann siad cúnamh dífhostaíochta cé nach bhfuil siad sásta aon obair a dhéanamh. An gcialláinn sé seo go bhfuil dualgas orthu glacadh leis an gcóras riaracháin atá againn? Tá daoine ann a deir nach bhfuil mar go bhfuil ár gcóras ag tromaíocht go ró-dhian orainn go léir agus gur maith an rud é go bhfuil sé de mhisneach ag cuid againn ar a laghad diúltú cur suas leis.

Braitheann an córas atá againn ar ghéilleadh na ndaoine. Níl mórán muiníne ag an ngnáth 'Joe Soap' as féin agus glacann sé le haon rud cé nach reitíonn sé leis. Tosaíonn agus críochnaíonn daonlathas an ghnáthdhuine ar an lá céanna - an lá a vótáilann sé. Tar éis an toghcháin roghnaítear Taoiseach agus airí agus rialaíonn siad an tír

go dtí an chéad toghchán eile beag beann ar an gcosmhuintir agus ar na Teachtaí Dála eile chomh maith (beagnach). Gan dabht, bíonn a lán cainte sa Dáil faoi seo agus faoi siúd ach is é an Taoiseach agus a airí a dhéanann na cinnidh (agus féach chomh sotalach is a bhíonn siad uaireanta). Is iad san na daoine - agus a seirbhísigh gan amhras - a cheanglaíonn muid suas leis an chuid is mó den maorlathas. I ndáiríre, an greideann éinne gur féidir le duine ar bith beo an méid stuif a bhíonn á iompar ag abhcóidí agus aturnaithe a léamh. Ní dóigh liom é. Ach cuireann sé an dealramh ar an scéal gur deineadh scrúdú iomlán ar an gcás. An lá a bhíonn ort rialacha a leagadh síos faoi gach rud agus dlíthe a reachtú a ghearrann pionós ar dhaoine a sháraíonn iad - sin an lá a dhéantar an-dochar don chine daonna.

Tá a fhios againn go léir go bhfaigheann an príomhphairtí sa tír seo níos mó ná daichead faoin gcéad de na vótaí ag gach toghchán cuma cad a dhéanann siad nuair a bhíonn siad i gcumhacht. An bhféadfaimís an córas a fheabhsú? Cinnte. Nár mhaith an rud é dá gcuirfí teorainn leis an méid blianta gur féidir le duine a bheith sa Dáil. Bimís flaitiúil. Abraimís trí thréimse (cúig bliana déag ar fad) agus go mbeadh air / uirthi éirí as ansin agus seans a thabhairt do dhuine eile

D'fhéadfaí a rá, gan dabht, go bhfaighimid na teachtaí a thuillimid. An é sin an fáth go bhfuil níos mó ná an corcheann ag cnuasacht saibhris? Mar a deir an seanfhocal: aithníonn ciaróg ciaróg eile.

1.65 milliún le Gaeilge

Pat Kenny

Michelle Smyth